

Gram og Nybøl Godser A/S

Slotsvej 54

6510 Gram

CVR-nr. 38097512

Årsrapport 2018

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 09.05.2019

Dirigent

Navn: Johannes Huus Bogh

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2018	9
Koncernens balance pr. 31.12.2018	10
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018	12
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018	13
Koncernens noter	14
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018	20
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018	21
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018	23
Modervirksomhedens noter	24
Anvendt regnskabspraksis	30

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Gram og Nybøl Godser A/S
Slotsvej 54
6510 Gram

CVR-nr.: 38097512
Hjemsted: Haderslev
Regnskabsår: 01.01.2018 - 31.12.2018

Bestyrelse

Johannes Huus Bogh
Svend Brodersen
Nils Hansson Nygaard
Anders René Jensen

Direktion

Svend Brodersen

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Egtved Allé 4
6000 Kolding

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 for Gram og Nybøl Godser A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Gram, den 09.05.2019

Direktion

Svend Brodersen

Bestyrelse

Johannes Huus Bogh

Svend Brodersen

Nils Hansson Nygaard

Anders René Jensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Gram og Nybøl Godser A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Gram og Nybøl Godser A/S for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Kolding, den 09.05.2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Per Schøtt
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne28663

Ledelsesberetning

	2018 t.kr.	2017 t.kr.	2016 t.kr.
Hoved- og nøgletal			
Hovedtal			
Nettoomsætning	101.703	92.558	71.471
Bruttoresultat	30.591	32.822	25.323
Driftsresultat	8.621	11.304	4.640
Resultat af finansielle poster	(7.941)	(5.137)	(3.980)
Årets resultat	504	4.724	461
Samlede aktiver	319.568	244.013	235.094
Investeringer i materielle anlægsaktiver	72.499	9.885	-
Egenkapital	55.230	54.727	49.542
Nøgletal			
Bruttomargin (%)	30,1	35,5	35,4
Nettomargin (%)	0,5	5,1	0,6
Egenkapitalens forrentning (%)	0,9	9,1	0,9
Soliditetsgrad (%)	17,3	22,4	21,1

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings gældende version af "Anbefalinger & Nøgletal".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykkes
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Nettomargin (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige rentabilitet.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Koncernens aktiviteter er at drive økologisk landbrug, fødevarerforædling, kulturformidling, hotel- og konferencefaciliteter samt messe- og udstillingsaktiviteter på Gram Slot.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

2018 blev året, hvor den samlede omsætning rundede 100 mio.kr. Helt præcist 102 mio.kr. hvilket er en stigning på 10% i forhold til 2017.

Overskuddet før skat blev på 679 t.kr mod et budgetteret overskud på 6.378 t.kr. Det forringede resultat i forhold til budgettet skyldes især, at omsætningen på hotel- og restaurationsdriften har været væsentlig mindre end budgetteret samt at vi på landbrugsdelen er påvirket af det mindre høstudbytte på grund af tørken, som var den værste, Danmark har oplevet i 100 år. Som følge heraf er der i 2018 anvendt betydeligt flere ressourcer på markdriften, bl.a. til energi og flytning af vandingsmaskiner end budgetteret. Den økologiske mælkepris kom også under pres i løbet af året og påvirker resultatet negativt med ca. 1 mio.kr. i forhold til det budgetterede.

2018 er påvirket af omkostninger til vedligeholdelse af bygninger, herunder istandsættelse og indkøring af kartoffelpakkeriet på Brøndlundgård samt overtagelse og opstart af yderligere 3 gårde med et samlet areal på ca. 360 ha.

Der er desuden omkostningsført ca. 1,3 mio.kr. ekstraordinært på grund af en stor omlægning af lån til fast rente, som blev gennemført medio 2018.

Markbruget klarede sig på en række områder godt i 2018. Majs, kartofler og løg gik bedre end forventet og er med til at sikre et positivt resultat for året samlet set.

Årets udfordringer taget i betragtning anses årets resultat som tilfredsstillende.

Gram Slot har over de sidste 10 år investeret meget tid i at tilegne sig viden inden for produktion af kartofler og grøntsager da der i disse år er en stigende efterspørgsel efter disse produkter. Der dyrkes nu over 250 ha årligt med denne type produkter og vi er på få år blevet en af Danmarks største på området og blev i 2018 kåret som årets bedste økologiske løgavler og dyrkede i 2018 omkring 15-20% af samtlige økologiske kartofler, der bliver dyrket i Danmark. Også på kål er vi nu leverandør af både spidskål, rødkål, hvidkål, glaskål og savojskål og i 2019 tilegner vi os erfaringer med en række nye grøntsager.

Der er i 2018 tilkøbt 4 gårde med et samlet areal på ca. 360 ha. Den ene af gårdene på Lille Vedbølvej 6 i Vojens er købt med henblik på etablering af en yderligere malkekvægsbesætning med op til 500 Jersey køer.

Brøndlundgård er opkøbt og ombygget til at huse alle vores aktiviteter på markdriften. Der er investeret i udstyr til håndtering af kartofler og grøntsager, så vi nu selv opbevarer og pakker både kartofler og grøntsager.

Forventet udvikling

For 2019 forventes et positivt resultat baseret på selskabets ordinære hovedaktiviteter.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Selskabets aktiviteter er investeringstunge. Størstedelen af finansieringen af selskabets produktionsapparat er lånefinansieret, hvorfor selskabet er eksponeret overfor udviklingen på rentemarkederne. I 2018 er halvdelen af gælden omlagt til fastforrentede lån med en løbetid på mellem 20 og 30 år og den anden halvdel omlagt til lån med fast rente i 5 år for at minimere risikoen ved eventuelle rentestigninger.

Selskabets produktion af afgrøder er afhængig af vejret, der har indflydelse på hele produktionsprocessen fra såning, vækst og til høst. Ud over vanding i tørkeperioder kan selskabet ikke påvirke risikoen.

Miljømæssige forhold

Hele Gram Slot drives økologisk, med respekt for både jord, dyr og natur. Bæredygtighed indtænkes i alle dele af virksomheden og vores erfaring siger os, at bæredygtigheden også er der økonomisk, for over hele verden er der voksende bevidsthed om, hvad vi udsætter både vores kroppe og vores omgivelser for. Vi vil gå foran og være med til at sætte fremtidens standarder, når det gælder nye metoder inden for dyrevelfærd og naturligt foder.

Da vi købte Gram Slot for 12 år siden skrev vi, at vi mente at den økologiske tankegang ville være den største folkebevægelse på jorden om 10 år. Vi må i dag konstatere, at det går hurtigere end nogen kunne forestille sig.

Der er i 2018 investeret i eget udstyr til sortering og opbevaring af kartofler hvilket har givet mulighed for at reducere transport belastning samt forbedret udnyttelsen af vores råvarer med 15-20%, da affaldskartofler nu bruges til kvægfoder.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Selskabet har ikke egne forsknings- og udviklingsaktiviteter, men bidrager sammen med samarbejdspartnere i udvikling af ny produkter til detailbutikker. I 2018 er der bl.a. lanceret et par nye mejeriprodukter og vi forventer i 2019 at der kommer omkring 6-8 nye produkter.

Koncernens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Nettoomsætning		101.703.092	92.558.287
Andre eksterne omkostninger		<u>(71.112.262)</u>	<u>(59.736.217)</u>
Bruttoresultat		30.590.830	32.822.070
Personaleomkostninger	2	(17.076.749)	(17.797.314)
Af- og nedskrivninger	3	<u>(4.893.545)</u>	<u>(3.720.359)</u>
Driftsresultat		8.620.536	11.304.397
Andre finansielle indtægter	4	232.410	217.328
Andre finansielle omkostninger	5	<u>(8.173.807)</u>	<u>(5.353.908)</u>
Resultat før skat		679.139	6.167.817
Skat af årets resultat	6	<u>(175.510)</u>	<u>(1.444.034)</u>
Årets resultat	7	503.629	4.723.783

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		1.142.817	412.500
Immaterielle anlægsaktiver	8	1.142.817	412.500
Grunde og bygninger		229.900.128	174.855.944
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		28.089.800	15.720.192
Biologiske aktiver		10.407.500	9.217.900
Materielle anlægsaktiver under udførelse		0	1.327.382
Materielle anlægsaktiver	9	268.397.428	201.121.418
Andre værdipapirer og kapitalandele		677.431	466.866
Finansielle anlægsaktiver	10	677.431	466.866
Anlægsaktiver		270.217.676	202.000.784
Råvarer og hjælpematerialer		7.317.556	6.365.737
Varer under fremstilling		2.977.926	1.926.955
Fremstillede varer og handelsvarer		18.833.988	16.499.523
Varebeholdninger		29.129.470	24.792.215
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		6.325.841	5.053.058
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		4.038.957	3.635.361
Andre tilgodehavender		5.858.283	6.994.894
Periodeafgrænsningsposter	11	2.322.335	697.398
Tilgodehavender		18.545.416	16.380.711
Andre værdipapirer og kapitalandele		429.780	439.660
Værdipapirer og kapitalandele		429.780	439.660
Likvide beholdninger		1.246.099	399.926
Omsætningsaktiver		49.350.765	42.012.512
Aktiver		319.568.441	244.013.296

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Virksomhedskapital		37.500.000	37.500.000
Reserve for opskrivninger		5.255.661	5.255.661
Overført overskud eller underskud		12.474.518	11.970.889
Egenkapital		55.230.179	54.726.550
Udskudt skat	12	21.164.140	21.014.873
Hensatte forpligtelser		21.164.140	21.014.873
Gæld til realkreditinstitutter		138.950.350	86.054.987
Bankgæld		21.365.538	22.073.337
Finansielle leasingforpligtelser		11.270.273	7.020.422
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		2.115.000	0
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		2.750.000	0
Anden gæld		249.198	249.198
Langfristede gældsforpligtelser	13	176.700.359	115.397.944
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	13	10.158.686	4.653.333
Bankgæld		25.014.036	13.761.048
Leverandører af varer og tjenesteydelser		8.998.869	7.171.986
Gæld til tilknyttede virksomheder		651.800	537.634
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		17.874.502	17.912.168
Skyldige sambeskatningsbidrag		27.989	90.074
Anden gæld		3.706.064	5.651.925
Periodeafgrænsningsposter	14	41.817	3.095.761
Kortfristede gældsforpligtelser		66.473.763	52.873.929
Gældsforpligtelser		243.174.122	168.271.873
Passiver		319.568.441	244.013.296
Begivenheder efter balancedagen	1		
Eventualforpligtelser	16		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	17		
Dattervirksomheder	18		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital kr.	Reserve for opskriv- ninger kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	37.500.000	5.255.661	11.970.889	54.726.550
Årets resultat	0	0	503.629	503.629
Egenkapital ultimo	37.500.000	5.255.661	12.474.518	55.230.179

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Driftsresultat		8.620.536	11.304.397
Af- og nedskrivninger		4.893.545	3.720.359
Ændringer i arbejdskapital	15	(9.278.304)	(5.100.842)
Pengestrømme vedrørende primær drift		4.235.777	9.923.914
Modtagne finansielle indtægter		122.845	153.503
Betalte finansielle omkostninger		(8.173.807)	(5.353.908)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(89.119)	(5.224)
Pengestrømme vedrørende drift		(3.904.304)	4.718.285
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(851.000)	0
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(72.499.159)	(9.885.039)
Salg af materielle anlægsaktiver		131.000	2.059.497
Køb af finansielle anlægsaktiver		(101.000)	(20.000)
Pengestrømme vedrørende investeringer		(73.320.159)	(7.845.542)
Optagelse af lån		71.461.101	7.175.254
Afdrag på lån mv.		(4.653.333)	(7.504.213)
Pengestrømme vedrørende finansiering		66.807.768	(328.959)
Ændring i likvider		(10.416.695)	(3.456.216)
Likvider primo		(12.921.462)	(9.465.246)
Likvider ultimo		(23.338.157)	(12.921.462)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		1.246.099	399.926
Værdipapirer		429.780	439.660
Kortfristet gæld til banker		(25.014.036)	(13.761.048)
Likvider ultimo		(23.338.157)	(12.921.462)

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af koncernregnskabet.

	2018 kr.	2017 kr.
2. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	17.476.055	17.770.260
Pensioner	817.108	877.549
Andre omkostninger til social sikring	230.433	172.347
Andre personaleomkostninger	233.153	157.387
Personaleomkostninger overført til aktiver	(1.680.000)	(1.180.229)
	17.076.749	17.797.314
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	36	35

	2018 kr.	2017 kr.
3. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	120.683	50.000
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	5.223.149	3.670.359
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(450.287)	0
	4.893.545	3.720.359

	2018 kr.	2017 kr.
4. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	224.358	211.236
Renteindtægter i øvrigt	8.052	6.092
	232.410	217.328

	2018 kr.	2017 kr.
5. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	31.817	55.959
Renteomkostninger i øvrigt	7.842.037	5.164.901
Valutakursreguleringer	65.005	74.184
Øvrige finansielle omkostninger	234.948	58.864
	8.173.807	5.353.908

Koncernens noter

	2018 kr.	2017 kr.
6. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	27.898	90.074
Ændring af udskudt skat	147.612	1.353.960
	175.510	1.444.034
	2018 kr.	2017 kr.
7. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	503.629	4.723.783
	503.629	4.723.783
		Erhverv- vede immaterielle anlægs- aktiver kr.
8. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		500.000
Tilgange		851.000
Kostpris ultimo		1.351.000
Af- og nedskrivninger primo		(87.500)
Årets afskrivninger		(120.683)
Af- og nedskrivninger ultimo		(208.183)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		1.142.817

Koncernens noter

	Grunde og bygninger kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.	Biologiske aktiver kr.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse kr.
9. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	87.353.746	32.707.753	9.217.900	1.327.382
Overførsler	1.334.508	0	0	(1.334.508)
Tilgange	54.884.943	16.417.490	1.189.600	7.126
Kostpris ultimo	143.573.197	49.125.243	10.407.500	0
Opskrivninger primo	101.997.729	0	0	0
Opskrivninger ultimo	101.997.729	0	0	0
Af- og nedskrivninger primo	(14.495.531)	(16.987.561)	0	0
Årets afskrivninger	(1.175.267)	(4.047.882)	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(15.670.798)	(21.035.443)	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	229.900.128	28.089.800	10.407.500	0
Regnskabsmæssig værdi, hvis aktiver ikke var opskrevet	127.902.399	-	-	-
Ikke-ejede aktiver	-	17.261.655	-	-
Biologiske aktiver består af koncernens stambesætning.				
				Andre værdi- papirer og kapital- andele kr.
10. Finansielle anlægsaktiver				
Kostpris primo				42.500
Tilgange				101.000
Kostpris ultimo				143.500
Opskrivninger primo				424.366
Dagsværdireguleringer				109.565
Opskrivninger ultimo				533.931
Regnskabsmæssig værdi ultimo				677.431

Koncernens noter

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalt forsikring og forpagtning.

	2018 kr.	2017 kr.
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	(841.233)	(831.000)
Materielle anlægsaktiver	25.352.087	24.122.738
Finansielle anlægsaktiver	122.241	98.000
Tilgodehavender	902.282	638.000
Gældsforpligtelser	(3.005.985)	(1.782.152)
Fremførbare skattemæssige underskud	(1.365.252)	(1.230.713)
	21.164.140	21.014.873
Bevægelser i året		
Primo	21.014.873	
Indregnet i resultatopgørelsen	149.267	
Ultimo	21.164.140	

	Forfald inden for 12 måneder 2018 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2017 kr.	Forfald efter 12 måneder 2018 kr.	Restgæld efter 5 år kr.
13. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	2.119.279	1.451.954	138.950.350	133.683.899
Bankgæld	420.000	945.000	21.365.538	13.669.426
Finansielle leasingforpligtelser	3.634.407	2.156.379	11.270.273	2.119.712
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	235.000	0	2.115.000	1.175.000
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse	3.750.000	0	2.750.000	0
Anden gæld	0	100.000	249.198	249.198
	10.158.686	4.653.333	176.700.359	150.897.235

14. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af betalinger vedrørende arrangementer, der afvikles efter balancedagen.

Koncernens noter

	2018	2017
	kr.	kr.
15. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	(4.337.255)	(1.883.331)
Ændring i tilgodehavender	(1.844.627)	(3.281.371)
Ændring i leverandørgæld mv.	(3.096.422)	63.860
	(9.278.304)	(5.100.842)
	2018	2017
	kr.	kr.
16. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	2.326.774	2.326.774
Eventualforpligtelser i alt	2.326.774	2.326.774

Koncernen indgår i en dansk sambeskatning med SB Holding 2007 ApS som administrationselskab. Koncernen hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom subsidiært for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber begrænset til den ejerandel, hvormed selskabet indgår i koncernen, og ligeledes subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

Koncernens noter

17. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Pantet omfatter herudover de til ejendommene hørende produktionsanlæg og maskiner.

Til sikkerhed for bankgæld er deponeret ejerpantebrev nom. 33.200 t.kr. i produktionsanlæg.

Til sikkerhed for anden gæld (langfristede gældsforpligtelser) er deponeret ejerpantebrev på 249 t.kr.

Til sikkerhed for kreditorgæld er deponeret ejerpantebrev på 700 t.kr.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 229.900 t.kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte produktionsanlæg udgør 10.828 t.kr.

Til sikkerhed for bankgæld er udstedt skadesløsbrev (virksomhedspant) på 6.500 t.kr. i tilgodehavender fra salg og besætning. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte aktiver udgør 16.733 t.kr.

Der er givet transport i fremtidige EU-betalinger og mælkeafregninger. Den regnskabsmæssige værdi udgør 937 t.kr.

Visse produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 17.262 t.kr.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
18. Dattervirk- somheder			
Investeringselskabet Gram og Nybøl Godser A/S	Haderslev	A/S	100,0
Vedsted Cotel A/S	Haderslev	A/S	100,0

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Nettoomsætning		101.703.092	92.560.125
Andre eksterne omkostninger		(72.674.960)	(61.295.881)
Bruttoresultat		29.028.132	31.264.244
Personaleomkostninger	2	(17.076.749)	(17.797.314)
Af- og nedskrivninger	3	(4.434.632)	(3.328.468)
Driftsresultat		7.516.751	10.138.462
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		557.214	541.267
Andre finansielle indtægter	4	239.591	264.089
Andre finansielle omkostninger	5	(7.796.093)	(4.939.228)
Resultat før skat		517.463	6.004.590
Skat af årets resultat	6	(13.834)	(1.280.807)
Årets resultat	7	503.629	4.723.783

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		780.317	0
Immaterielle anlægsaktiver	8	780.317	0
Grunde og bygninger		204.001.766	149.838.288
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		27.410.620	14.845.197
Biologiske aktiver		10.407.500	9.217.900
Materielle anlægsaktiver under udførelse		0	1.327.382
Materielle anlægsaktiver	9	241.819.886	175.228.767
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		3.445.324	2.888.110
Andre værdipapirer og kapitalandele		677.431	466.866
Finansielle anlægsaktiver	10	4.122.755	3.354.976
Anlægsaktiver		246.722.958	178.583.743
Råvarer og hjælpematerialer		7.317.556	6.365.737
Varer under fremstilling		2.977.926	1.926.955
Fremstillede varer og handelsvarer		18.833.988	16.499.522
Varebeholdninger		29.129.470	24.792.214
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		6.325.841	5.052.267
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		4.429.505	3.791.471
Andre tilgodehavender		5.858.283	6.991.550
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		91.702	0
Periodeafgrænsningsposter	11	2.303.869	656.598
Tilgodehavender		19.009.200	16.491.886
Andre værdipapirer og kapitalandele		429.780	439.660
Værdipapirer og kapitalandele		429.780	439.660
Likvide beholdninger		1.246.099	353.270
Omsætningsaktiver		49.814.549	42.077.030
Aktiver		296.537.507	220.660.773

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Virksomhedskapital		37.500.000	37.500.000
Reserve for opskrivninger		5.255.661	5.255.661
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		1.445.324	888.110
Overført overskud eller underskud		11.029.194	11.082.779
Egenkapital		55.230.179	54.726.550
Udskudt skat	12	20.948.171	20.842.635
Hensatte forpligtelser		20.948.171	20.842.635
Gæld til realkreditinstitutter		116.741.447	63.539.333
Bankgæld		21.365.538	22.073.337
Finansielle leasingforpligtelser		11.270.273	7.020.422
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		2.115.000	0
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		2.750.000	0
Anden gæld		249.198	249.198
Langfristede gældsforpligtelser	13	154.491.456	92.882.290
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	13	9.850.737	4.346.514
Bankgæld		24.844.492	13.586.983
Leverandører af varer og tjenesteydelser		8.998.870	7.131.170
Gæld til tilknyttede virksomheder		545.119	521.027
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		17.874.502	17.912.168
Anden gæld		3.712.164	5.615.675
Periodeafgrænsningsposter	14	41.817	3.095.761
Kortfristede gældsforpligtelser		65.867.701	52.209.298
Gældsforpligtelser		220.359.157	145.091.588
Passiver		296.537.507	220.660.773
Begivenheder efter balancedagen	1		
Eventualforpligtelser	15		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	16		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital kr.	Reserve for opskriv- ninger kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdis metode kr.
Egenkapital primo	37.500.000	5.255.661	888.110
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>557.214</u>
Egenkapital ultimo	<u>37.500.000</u>	<u>5.255.661</u>	<u>1.445.324</u>
		Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo		11.082.779	54.726.550
Årets resultat		<u>(53.585)</u>	<u>503.629</u>
Egenkapital ultimo		<u>11.029.194</u>	<u>55.230.179</u>

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

	2018 kr.	2017 kr.
2. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	17.476.055	17.770.260
Pensioner	817.108	877.549
Andre omkostninger til social sikring	230.433	172.347
Andre personaleomkostninger	233.153	157.387
Personaleomkostninger overført til aktiver	(1.680.000)	(1.180.229)
	17.076.749	17.797.314

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere

2018 kr.	2017 kr.
36	35

	2018 kr.	2017 kr.
3. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	70.683	0
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	4.814.236	3.610.010
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(450.287)	(281.542)
	4.434.632	3.328.468

	2018 kr.	2017 kr.
4. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	231.539	257.997
Renteindtægter i øvrigt	8.052	6.092
	239.591	264.089

	2018 kr.	2017 kr.
5. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	31.817	45.948
Renteomkostninger i øvrigt	7.464.323	4.759.152
Valutakursreguleringer	65.005	74.184
Øvrige finansielle omkostninger	234.948	59.944
	7.796.093	4.939.228

Modervirksomhedens noter

	2018 kr.	2017 kr.
6. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	(91.702)	0
Ændring af udskudt skat	105.536	1.280.807
	13.834	1.280.807
	2018 kr.	2017 kr.
7. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	557.214	541.267
Overført resultat	(53.585)	4.182.516
	503.629	4.723.783
		Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver kr.
8. Immaterielle anlægsaktiver		
Tilgange		851.000
Kostpris ultimo		851.000
Årets afskrivninger		(70.683)
Af- og nedskrivninger ultimo		(70.683)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		780.317

Modervirksomhedens noter

	Grunde og bygninger kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.	Biologiske aktiver kr.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse kr.
9. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	62.108.498	31.510.322	9.217.900	1.327.382
Overførsler	1.334.508	0	0	(1.334.508)
Tilgange	53.838.351	16.370.278	1.189.600	7.126
Kostpris ultimo	117.281.357	47.880.600	10.407.500	0
Opskrivninger primo	101.997.729	0	0	0
Opskrivninger ultimo	101.997.729	0	0	0
Af- og nedskrivninger primo	(14.267.939)	(16.665.125)	0	0
Årets afskrivninger	(1.009.381)	(3.804.855)	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(15.277.320)	(20.469.980)	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	204.001.766	27.410.620	10.407.500	0
Regnskabsmæssig værdi, hvis aktiver ikke var opskrevet	102.004.037	-	-	-
Ikke-ejede aktiver	-	17.261.655	-	-

Biologiske aktiver består af selskabets stambesætning.

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder kr.	Andre værdi- papirer og kapital- andele kr.
10. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	2.000.000	42.500
Tilgange	0	101.000
Kostpris ultimo	2.000.000	143.500
Opskrivninger primo	888.110	424.366
Andel af årets resultat	557.214	0
Dagsværdireguleringer	0	109.565
Opskrivninger ultimo	1.445.324	533.931
Regnskabsmæssig værdi ultimo	3.445.324	677.431

Modervirksomhedens noter

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalt forsikring og forpagtning.

	2018 kr.	2017 kr.
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	(858.126)	(843.000)
Materielle anlægsaktiver	25.153.011	23.962.500
Finansielle anlægsaktiver	122.241	98.000
Tilgodehavender	902.282	638.000
Gældsforpligtelser	(3.005.985)	(1.782.152)
Fremførbare skattemæssige underskud	(1.365.252)	(1.230.713)
	20.948.171	20.842.635
Bevægelser i året		
Primo	20.842.635	
Indregnet i resultatopgørelsen	105.536	
Ultimo	20.948.171	

	Forfald inden for 12 måneder 2018 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2017 kr.	Forfald efter 12 måneder 2018 kr.	Restgæld efter 5 år kr.
13. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	1.811.330	1.145.135	116.741.447	114.119.560
Bankgæld	420.000	945.000	21.365.538	13.669.426
Finansielle leasingforpligtelser	3.634.407	2.156.379	11.270.273	2.119.712
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	235.000	0	2.115.000	1.175.000
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse	3.750.000	0	2.750.000	0
Anden gæld	0	100.000	249.198	249.198
	9.850.737	4.346.514	154.491.456	131.332.896

14. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af betalinger vedrørende arrangementer, der afvikles efter balancedagen.

Modervirksomhedens noter

	2018	2017
	kr.	kr.
15. Eventualforpligtelser		
Kautions- og garantiforpligtelser	2.326.774	2.326.774
Eventualforpligtelser i alt	2.326.774	2.326.774

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med SB Holding 2007 ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom subsidiært for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber begrænset til den ejerandel, hvormed selskabet indgår i koncernen, og ligeledes subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

16. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Pantet omfatter herudover de til ejendommene hørende produktionsanlæg og maskiner.

Til sikkerhed for bankgæld er deponeret ejerpantebrev nom. 33.200 t.kr.

Til sikkerhed for anden gæld (langfristede gældsforpligtelser) er deponeret ejerpantebrev på 249 t.kr.

Til sikkerhed for kreditorgæld er deponeret ejerpantebrev på 700 t.kr.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 204.002 t.kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte produktionsanlæg udgør 10.149 t.kr.

Til sikkerhed for bankgæld er udstedt skadesløsbrev (virksomhedspant) på 6.500 t.kr. i selskabets tilgodehavender fra salg og besætning. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte aktiver udgør 16.733 t.kr.

Der er givet transport i fremtidige EU-betalinger og mælkeafregninger. Den regnskabsmæssige værdi udgør 937 t.kr.

Visse produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 17.262 t.kr.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år, med undtagelse af at selskabet og koncernen har skiftet regnskabsklasse fra B til C (mellem) og samtidig har valgt at aflægge frivilligt koncernregnskab. Ændringerne har ikke påvirket årets resultat, balancesum eller egenkapital.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Anvendt regnskabspraksis

Offentlige tilskud

Offentlige tilskud indregnes, når der er opnået endeligt tilsagn fra tilskudsgiver, og det er sandsynligt, at betingelserne knyttet til tilskuddet vil blive opfyldt. Tilskud indregnes som indtægt i resultatopgørelsen, i takt med at de indtjenes. Tilskud, der er ydet til anskaffelse af aktiver, fratrækkes aktivets kostpris.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusiv moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder produktionsomkostninger, lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer og transaktioner i fremmed valuta.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Selskabet er sambeskattet med alle danske tilknyttede virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede immaterielle rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og afskrives lineært over den forventede levetid, der er 10 år.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Fredede bygninger	100 år
Andre bygninger	50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Biologiske aktiver

Biologiske aktiver, der omfatter selskabets stambesætning, måles ved første indregning til kostpris, der for købte aktiver består af købsprisen tillagt eventuelle direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

Efter første indregning måles de biologiske aktiver til dagsværdi, der repræsenterer det beløb, som aktiverne vil kunne sælges for til en uafhængig køber. Dagsværdien opgøres til de senest konstaterede salgsværdier på markeder for tilsvarende aktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter andelsbeviser, der måles til dagsværdi (udmeldt værdi af andelsselskaberne) på balancedagen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen for indkøbte handelsvarer og varer under fremstilling omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer, der primært omfatter høstede afgrøder til salg og opfodring, måles til dagsværdi.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Anvendt regnskabspraksis

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelserne indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelser vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Skyldig og tilgodehavende sambeskatningsbidrag

Aktuelle skyldige sambeskatningsbidrag eller tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat. Ved skattemæssige underskud indregnes kun tilgodehavende sambeskatningsbidrag, hvis underskuddet forventes udnyttet i sambeskatningen.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.